

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI TERV

Állatorvostudományi Doktori Iskola

Bevezetés

Az Állatorvostudományi Doktori Iskola (DI) minőségbiztosítási rendszere a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben, illetve a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) kormányrendeletben foglaltakon alapul. Követi a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság doktori iskolák akkreditációs eljárásrendjére vonatkozó előírásait, a korszerű minőségbiztosítás alapelveit, különös tekintettel az Európai Felsőoktatási Térség miniszterei által az ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education) koordinálásban kidolgozott PDCA¹ elven alapuló Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Sztenderdekre és Irányelvekre (European Standards and Guidelines, ESG 2015).

1. Általános minőségbiztosítási kritériumok

A DI az intézményi minőségbiztosítási szabályzat előírásainak figyelembevétele mellett gondoskodik a doktori iskolai tevékenység minőségbiztosítási kritériumainak teljesítéséről, ellenőrzéséről, folyamatos fejlesztéséről. A DI képzési és minőségbiztosítási tevékenységének folyamatábrája az 1. mellékletben szerepel.

A DI operatív jellegű minőségbiztosítási teendőit a doktori iskola titkára szervezi, koordinálja és a DI vezetője felügyeli, aki a programvezetőkkel közösen felelős a minőségpolitika megismertetéséért valamennyi belső és külső érintett féllel, valamint az éves minőségcélok kijelöléséért, és figyelemmel kíséri a minőségcélok teljesülését, gondoskodik a mérési eredmények működési folyamatokba történő visszacsatolásáról a folyamatos fejlesztés érdekében. A DI vezetője évente beszámol az DHT valamint a Szenátus előtt a doktori iskola minőségbiztosítási rendszerének működéséről, a minőségpolitika és a minőségcélok megvalósulásáról, a fejlesztések során elért eredményekről.

A doktori iskola minőségbiztosítása alapvetően két fő területet ölel fel. Egyrészt folyamatosan figyelemmel kíséri a doktori iskolai képzést, másrészt nyomon követi a doktori fokozatszerzési eljárással kapcsolatos minőségbiztosítási elvárások teljesülését, amelynek során követi és teljesíti az ESG 2015 irányelveit az alábbiak szerint.

1.1 Minőségbiztosítási politika

A DI gondoskodik róla, hogy rendelkezzen publikus minőségbiztosítási politikával (2. melléklet), amelynek kialakításába és megvalósításába bevonja mind a belső érintetteket (a hallgatókat, az oktatókat és a nem oktató személyzet), mind a külső érintetteket (felhasználók, munkaadók, partnerek). A minőségpolitika tükrözi a kutatás, illetve a tanulás és tanítás között meglévő szoros kapcsolatot. A minőségpolitika az intézményi minőségkultúra része, formális státusú és nyilvánosan hozzáférhető dokumentum.

Az DI minőségpolitikáját a DIT készíti elő és terjeszti az DHT elé véleményezésre, majd a jóváhagyást követően kerül a Szenátus elé jóváhagyásra. A minőségpolitika a DI honlapján és az intézményben szokásos módon és helyeken teszi elérhetővé valamennyi érdekelt fél számára.

¹ PDCA: Plan-Do-Check-Action

1.2 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

A DI rendelkezik már jól bevált és alkalmazott folyamatokkal képzési programjainak kialakítására és jóváhagyására. A képzési programok kialakítása során elsődleges cél, hogy a PhD hallgatók magas színvonalú tudományos munka végzésére legyenek alkalmasak. Ennek érdekében képességet szereznek primer és szekunder kutatások tervezésére, kivitelezésére és a szakirodalom elemző, szintetizáló jellegű feldolgozására. További elvárás a tudományos módszertan és annak alkalmazásának elsajátítása és felhasználása a kutatómunka során. E készségeket és képességeket a doktorandusznak a doktori disszertáció elkészítésével és megvédésével kell bizonyítania. Ezen képességek elsajátításához nyújtanak segítséget a DI Képzési tervében rögzített tanmenet, valamint a tantárgyak leírásai, amelyek egyértelműen rögzítik az elvárt tanulási eredményeket, és amelyek évenként felülvizsgálatra kerülnek. A Képzési terv kialakítása, évenkénti felülvizsgálata során figyelembevételre kerülnek mind a hallgatói, mind az oktatói, de a külső érintett partnerek (munkaerőpiaci szereplők, kutatóintézetek, társintézmények stb.) véleményei, visszajelzései is, amelyeket rendszeresen és tervezett módon – kérdőíves felmérések keretében – gyűjti és dolgozza fel a DI (3. melléklet).

A Képzési terv kialakításánál elsődleges szempont, hogy úgy kerüljön összeállításra a tantárgyi kínálat, amely alapján biztosítható a hallgatók zökkenőmentes előrehaladása, és egyértelműen rögzítésre kerülnek a várható hallgatói terhelések kreditekben is kifejezve. A Képzési tervet a DIT hagyja jóvá. A Képzési terv a DI honlapján kerül közzétételre. A kutatási témák is szorosan kapcsolódnak a PhD tevékenység teljesítéséhez, amelyek meghirdetésére vonatkozóan egységes eljárásrendet alkalmaz a DI. A DI képzési programjának és kutatási témáinak kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése tekintetében a Doktori szabályzatban foglaltak az irányadók.

1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A DI képzési programjainak kialakítása és megvalósítása során a hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés megvalósításának feltételei állnak a középpontban.

Ennek során a DI figyelembe veszi a hallgatók és szükségleteik sokféleségét, rugalmas tanulási útvonalakat tesz lehetővé számukra; lehetőség szerint különféle tanítási módokat alkalmaz; rugalmasan használ többféle pedagógiai módszert; rendszeresen értékeli és pontosítja a képzési módokat és a pedagógiai módszereket; autonóm tanulói öntudatra bátorít, miközben gondoskodik a megfelelő oktatói irányításról és támogatásról; elősegíti a kölcsönös tiszteletet a tanuló-oktató kapcsolatban; megfelelő eljárásokkal rendelkezik a hallgatók panaszainak kezelésére, hallgatóközpontú órarend kialakítására törekszik.

A tanulmányok értékelésére vonatkozóan a DI gondoskodik arról, hogy az oktatók lehetőség szerint változatos vizsgamódszereket alkalmazzanak; az értékelés kritériumait és módszereit, valamint az osztályozás kritériumait előre nyilvánosságra hozzák; valamint az értékelés objektív módon tükrözze, hogy a hallgató milyen mértékben sajátította el a kitűzött tanulmányi célokat.

A DI törekszik annak biztosítására az értékelések során – ahol az lehetséges –, hogy az értékelést egynél több vizsgáztató végezze; az értékelést következetesen és igazságosan alkalmazzák minden hallgató esetében, az előzetesen rögzített eljárásnak megfelelően; és biztosított legyen a hallgató számára formális fellebbezési lehetőség az értékelést illetően. A DI-ban alkalmazott hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés részletes szabályait a Doktori Iskola Szabályzata rögzíti.

1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

A DI rendelkezik és következetesen alkalmazza a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és közzétett eljárásrenddel a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése tekintetében.

A DIT folyamatosan értékeli a PhD hallgatók előrehaladását a doktori képzésben és ezzel egyidejűleg a témavezető teljesítményét is. A doktorandusz féléves teljesítményéről és kutatási előrehaladásáról a témavezető a szemeszterek végén írásban nyilatkozik, melynek alapján krediteket kapnak a publikációs tevékenység vagy értekezés megírásához szükséges kutatómunka figyelembevételével. A témavezető a hallgató tudományos teljesítményéről készített részjelentését elektronikus formában küldi meg a Doktori Iskola titkárnak, aki a Neptun tanulmányi rendszerben rögzíti azt. Ebben beszámol arról, hogy a hallgató az elvárásoknak megfelelően halad-e a jelentkezéskor leadott munkatervéhez képest. Amennyiben jelentősen elmarad az elvárt ütemtervtől, úgy a témavezető egy felzárkóztatási tervben vázolja fel a következő időszak teendőit.

Az időszaki minősítés eredményének függvényében a DIT szükség esetén javaslatot tesz a témavezető személyének módosítására vagy az állami ösztöndíjas doktorandusz önköltséges képzésbe történő átsorolására.

A doktorandusz munkájának eredményeit évente az Akadémiai Beszámolón ismerteti. A konferencián történő szereplés lényege a hallgató előrehaladásának felmérése.

A DIT különös hangsúlyt fektet a PhD hallgatók fokozatszerzési eljárásának megindításához szükséges tudományos teljesítmény ellenőrzésére. A hallgató kutatási teljesítményét a publikációs tevékenységével bizonyíthatja, melynek menedzselése elsősorban a témavezetők feladata. A publikációs követelményeket a Doktori Iskola Szabályzata foglalja össze. A DIT és DHT ezek teljesítését a fokozatszerzésre való jelentkezésnél, a nyilvános vita bizottságának kijelölésénél is ellenőrzi.

A fokozatszerzési eljárás megindításának feltétele a vonatkozó kérelem és mellékleteinek benyújtása a DIT-nek. A fokozatszerzési eljárásra történő jelentkezés egyben komplex vizsga jelentkezésnek is minősül, hiszen a komplex vizsga sikeres teljesítése a fokozatszerzési eljárás megindításának előfeltétele. A kérelem alapján a DIT dönt a kérelem befogadásáról.

A végzés, amikor a hallgatók a képzési folyamat végén megkapják a megfelelő dokumentumokat, amelyek leírják, milyen képesítést szereztek, beleértve az elért tanulási eredményeket, valamint a folytatott és sikeresen elvégzett tanulmányok kontextusát, szintjét, tartalmát és státusát.

A DI-ban alkalmazott következő eljárásokat:

- a hallgatók felvétele,
- előrehaladása,
- tanulmányaik elismerése
- képesítés odaítélése
– beleértve az egyéni felkészülőket is – a Doktori Iskola Szabályzata rögzíti.

1.5 Oktatók

A DI kiemelt hangsúlyt helyez arra, hogy az oktatók, témavezetők megfelelő kompetenciával rendelkezzenek. A DI oktatóinak, témavezetőinek alkalmasságát a DIT évenként ellenőrzi és felülvizsgálja. A DI oktatói legalább egyetemi docens címmel, illetve azzal egyenértékű tudományos teljesítménnyel rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket a DIT adott időszakra alkalmasnak tart a DI keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására.

A DI oktatója lehet a doktori képzés célkitűzéseinek megvalósítására a DI-vel írásban rögzített együttműködési megállapodást kötött hazai vagy külföldi kutatóhely, egyetem, vállalat vagy egyéb intézmény főállású dolgozója is (külső oktató). A doktori iskola oktatói megjelennek az iskola ODT adatbázisában, és amennyiben valaki több doktori iskolában is oktat, az ODT adatlapján nyilatkozik arról, hogy melyik doktori iskolához hány százalékban tartozik.

A DI-ban az oktatási tevékenység és a témavezetői tevékenység minőségének ellenőrzéséhez minden szemeszterben sor kerül az oktatói munka és a témavezetői tevékenység hallgatói véleményezésére online alapú kérdőíves felmérés keretében, annak érdekében, hogy a hallgatói vélemények megismerése járuljon hozzá a DI-ben folyó oktatás és témavezetés színvonalának, valamint a képzés hatékonyságának javításához, fejlesztéséhez. Az oktatók munkájának megítélése hozzájárul a hibák feltáráshoz és a hiányosságok megszüntetéséhez.

Az oktatói munka értékelésére, véleményezésre jogosult a DI-val hallgatói jogviszonyban álló, képzésben részt vevő doktorandusz, véleményezett pedig a DI tantárgyfelelős oktatója lehet. A DI-vel hallgatói jogviszonyban álló, képzésben részt vevő doktoranduszok értékelése tárgyilagos képet ad a DI-ban folytatott oktatás színvonaláról, minőségéről. A véleményező anonimitását a véleményezési eljárásban garantálni kell. A véleményezőt oktatói minősítéséért semmiféle hátrány nem érheti, erre a DI vezetője ad garanciát. Az oktatói munka hallgatói véleményezése kiterjed:

- a) az oktatás színvonalára, minőségére;
- b) az oktatott tananyagra;
- c) az oktatás tudományos módszereire;
- d) az oktatás tárgyi és technikai feltételeire;
- e) az oktatók és hallgatók kapcsolatára;
- f) az oktatás színvonalát meghatározó egyéb szempontokra.

A kérdőívek feldolgozását a DI titkár koordinálásával a DHÖK hallgatói képviselője végzi, aki az eredményekről konzultál a DI vezetőjével. A DI vezetője az értékelés eredményeit visszacsatolja az oktatók felé és szükség szerint intézkedést kezdeményez. Minden véleményezett tantárgyfelelős oktátónak joga van betekinteni a rá vonatkozó értékelések összesített eredményébe a DI vezetőjénél.

Az oktatók és témavezetők vonatkozásában irányadó további előírásokat a Doktori Iskola Szabályzata rögzíti.

1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

A DI, mint az Egyetem autonóm szervezeti egysége megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezik a tanulási és tanítási tevékenységekhez, valamint adekvát és könnyen hozzáférhető tanulástámogató feltételeket és hallgatói szolgáltatásokat biztosít hallgatói számára.

A DI folyamatosan törekszik különféle korszerű háttértámogatást kínálni a tanuláshoz annak érdekében, hogy a hallgató tanulmányi idejét sikeresnek érezze. Ezek részben infrastrukturális jellegűek, a könyvtártól a tanulási létesítményeken át az informatikai rendszerekig, részben pedig humán jellegűek, a tutoroktól a tanácsadókon, a tanulmányi adminisztráción át az egyéb támogató szakemberekig egyaránt. A szolgáltatások nyújtása szempontjából alapvető szerepet játszik a támogató és adminisztratív személyzet felkészültsége, ezért külön figyelmet fordít arra a DI, hogy megfelelő képzettséggel, nyelvtudással rendelkező munkatársakat alkalmazzon.

A DI elősegíti és támogatja a hallgatók nemzetközi mobilitását, emellett különféle ösztöndíjakat, konferencia részvételi lehetőségeket és publikációs lehetőségeket is felkínál hallgatói számára, amelyekről az intézmény által alkalmazott különböző belső kommunikációs csatornákon (email, intranet, honlap, hirdetőtábla stb.) keresztül nyújt tájékoztatást.

A DI minden év januárjában az Akadémiai Beszámoló alkalmából Tudományos Fórumot, Doktorandusz Konferenciát szervez magyar és angol nyelven. A Tudományos Fórumon a PhD hallgatók a DIT által kijelölt bizottság előtt előadást tartanak kutatási témájukban elért tudományos eredményeikről. A legszínvonalasabb előadások anyagait a PhD hallgatók hazai vagy külföldi tudományos folyóiratban publikálják. Az Akadémiai Beszámolóra, a Doktori Iskolában fokozatot szerzett egykori doktoranduszok is meghívást kapnak, vagyis a tudományos rendezvényhez alumni találkozó is kapcsolódik. A végzett hallgatókkal tartott kapcsolatok ápolására nagy figyelmet fordítunk az alumni program keretében.

A sokszínű hallgatóság (mint felnőtt, részidős, munka mellett tanuló, külföldi vagy megváltozott képességű hallgatók) igényei, a hallgatóközpontú tanulás, illetve a tanulás és tanítás rugalmas módjainak előtérbe kerülése egyaránt figyelembe vételre kerülnek a tanulási háttértámogatások és a hallgatói tanácsadás, tervezése, működtetése során.

A hallgatói kérelmek, panaszok kezelésének felételei is biztosítottak a hallgatók számára, erre vonatkozóan az Egyetemi Doktori Szabályzatban foglaltak az irányadók.

Az esetlegesen felmerülő tudományetikai kérdésekben az Állatorvostudományi Etikai Kódexe előírásai alapján kell eljárni.

A DI a támogató tevékenységeket és annak létesítményeit az Egyetem infrastruktúrája által biztosított körülmények és feltételek mentén nyújtja hallgatói számára.

1.7 Információkezelés

A DI rendszeresen gyűjti, elemzi és értékeli a releváns információkat képzési programjai és egyéb tevékenységei irányítása érdekében. A 4. mellékletben, a Minőségcélok című dokumentumban kerültek összesítésre az egyes ESG kritériumokhoz kapcsolódó konkrét célok, amelyek egyben információforrásként is szolgálnak a DI teljesítményének értékeléséhez használható indikátorokról is.

A tényeken alapuló döntéshozatalhoz és ahhoz, hogy tudni lehessen, az egyes folyamatok milyen hatékonysággal működnek, és mire kell odafigyelni, hol szükséges beavatkozni, fejleszteni, megbízható adatoknak kell rendelkezésre állniuk. A programokkal és más tevékenységgel kapcsolatos hatékony információgyűjtési és -elemzési folyamatok a belső minőségbiztosítási rendszer részei, amelyek az alábbi információforrásokat jelentik:

- alapvető teljesítménymutatók;
- a hallgatók összetétele;
- a hallgatók előrehaladása, eredményességi és lemorzsolódási rátáik;
- a hallgatók képzési programokkal, oktatókkal, témavezetővel kapcsolatos elégedettsége;
- a rendelkezésre álló tanulási háttértámogatás és a hallgatói tanácsadás;
- a végzettek karrierútja/életpályája;
- oktatói elégedettség;
- nem oktató munkatársak elégedettsége;
- külső partneri vélemények, elégedettség.

Az adatok gyűjtésére és feldolgozására különféle módszereket alkalmaz a DI az előző fejezetekben ismertetett módon. Az adatgyűjtésbe bevonásra kerülnek a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet egyaránt. A rendelkezésre álló adatok kezelése, elemzése és visszacsatolása a működési folyamatok megfelelő pontjaihoz a DI vezető felelőssége és hatásköre.

1.8 Nyilvános információk

A leendő és a jelenlegi hallgatók, továbbá a végzettek, a többi érintett, valamint a nyilvánosság számára is hasznos az információk rendelkezésre állása a DI tevékenységéről.

Ennek érdekében a DI információt nyújt tevékenységeiről, képzési programjairól, a felvételi követelményeiről, az elvárt tanulási eredményekről, a megszerezhető képesítésekről, a tanítási, tanulási és értékelési eljárásokról, a sikerességi arányokról, valamint a hallgatóknak kínált tanulási lehetőségekről és a végzettek elhelyezkedéséről.

A DI alapvetően a honlapján keresztül gondoskodik a világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információk közzétételéről, valamint a DI dokumentumairól. Ezen túlmenően az Országos Doktori Tanács nyilvános felületén a doktori.hu felületen is közzéteszi a számára előírt információkat.

Budapest, 2022.06.28

Jóváhagyta: Állatorvostudományi Doktori Iskola Tanácsa

MELLÉKLETEK:

1. MELLÉKLET: A DI képzési és minőségbiztosítási tevékenységének folyamatábrája
2. MELLÉKLET: Minőségpolitika
3. MELLÉKLET: Külső partner elégedettségi kérdőív
4. MELLÉKLET: Oktatói munka/Témavezetői munka hallgatói véleményezése
5. MELLÉKLET: Minőségcélok